

”Tosiasiallisesti työkyvyttömien työttömien” asema – tilasto-, tutkimuskatsaus ja aineistopohjainen tarkastelu

2.11.2020

Sisällys

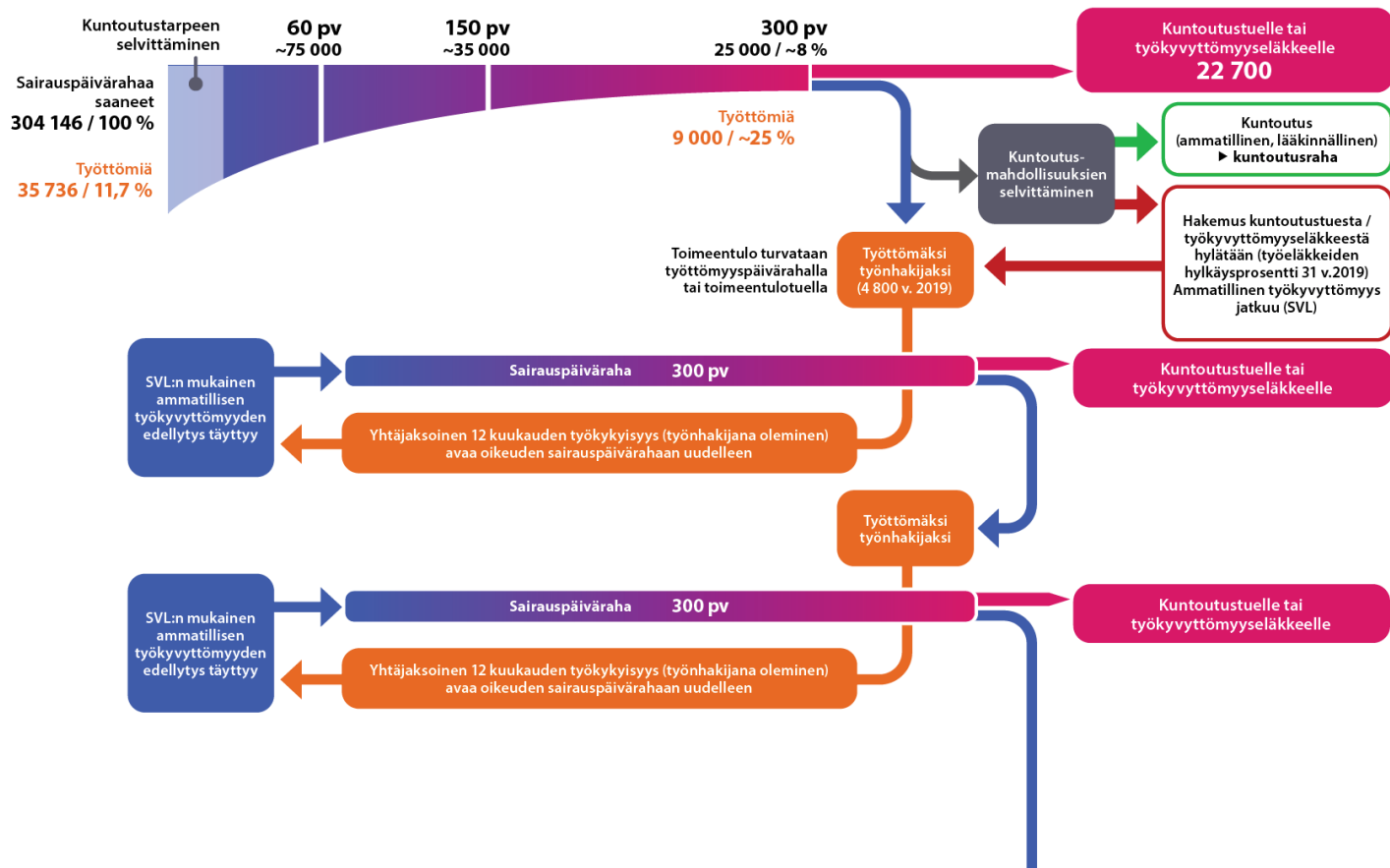
1. Etuuskehä ja volyymit
2. Tutkimukset ja selvitykset
3. Aineistopohjainen tarkastelu – työttömyystaustaiset enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet henkilöt
4. Aihio etuus- ja palvelupolun kuvaamiseen
5. Etuustilastoja

Etuuskehä ja volyymit

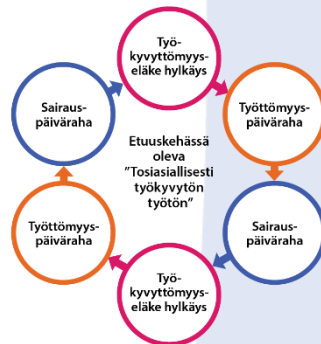
Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

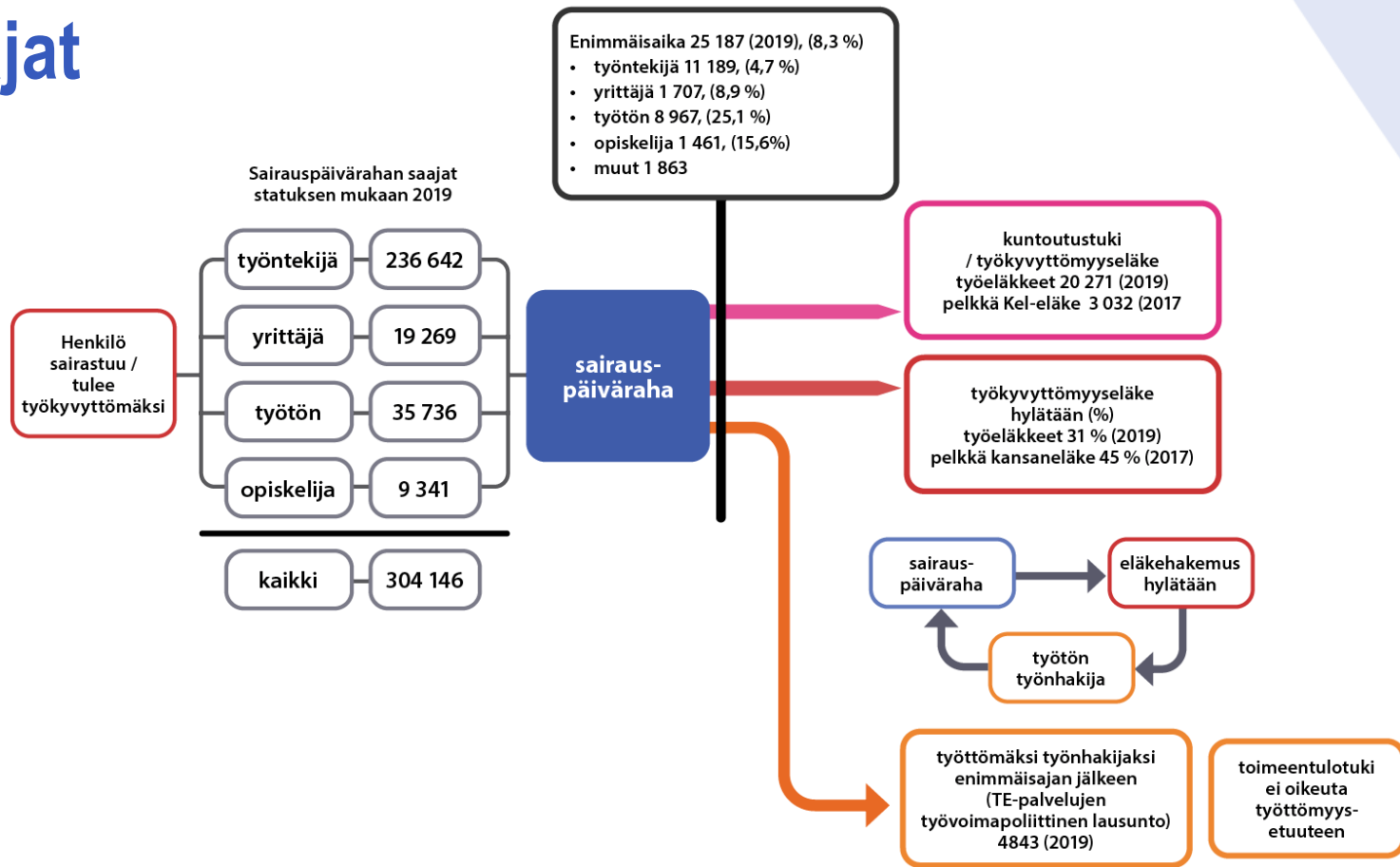
Työkyvyttömyys ja toimeentulon turvaaminen

"Kurimuksen kehä"

Sairauspäivärahan saajat

Tutkimuksia ja selvityksiä

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Selvitys 2017:

Sairauspäivärahan enimmäisaika ja työttömyys

- **TTL 3 luvun 3 §:n 3 mom. mukaan:** ”Työnhakijalla, joka on saanut enimmäisajan sairausvakuutuslain mukaista päivärahaa ja jonka edelleen on katsottu olevan terveydellisistä syistä kykenemätön työhönsä, on oikeus työttömyysetuuteen, jos hänen työkyvyttömyyseläkehakemuksensa on vireillä tai hylätty. Jos työnhakija on työ- tai virkasuhteessa edellytetään lisäksi, ettei hänen työnantajallaan ole tarjota hänelle hänen työkykynsä mukaista työtä. Työnhakijalla, joka saa työnantajalta sairausajan palkkaa tai muuta vastaavaa korvausta kokoaikatyön perusteella, ei ole oikeutta työttömyysetuuteen. [\(24.6.2004/608\)](#)”.
- Työ- ja elinkeinoministeriön 2017 tekemän selvityksen mukaan vuosina 2003–2015 TE-toimistot ovat antaneet 46 958 henkilölle työvoimapolitiittisen lausunnon ym. lainkohdan perusteella.
- Selvityksen perusteella vuosittain näitä työvoimapolitiittisia lausuntoja on annettu tarkastelujaksolla eri henkilöille vuosittain vaihteluvälillä **2 792–5 300**.
- Selvityksestä ilmenee, että asiakkuudesta poistuma painottuu asiakkuuden kahteen ensimmäiseen vuoteen, jolloin noin puolet poistuu asiakkuudesta. Noin 10 % asiakkuus pitkittyy erittäin pitkäaikaiseksi (10–14 vuotta). Siitä ei ole tarkkaa tietoa millaisia nämä asiakkuudesta poistuvien polut ovat (paluu entiseen työhön, uusi työpaikka, eläköityminen, kuolema).

Tutkimuksia, artikkeleita aiheesta

- Riku Perhoniemen ym. 2018 artikkelissa on arvioitu, että väestötasolla oli arviolta **2 300** sellaista henkilöä (18–58-vuotiaita), jotka vuonna 2010 saivat hylkäävän päätöksen tk-eläkehakemukseensa (taustalla enimmäisaika sairauspäivärahaa), jotka hylkäystä seuraavana vuonna olivat ainakin jonkin aikaa saaneet työttömyysetuutta.
- Saman em. artikkelin perusteella väestötasolla noin **1500** henkilöä (18–58-vuotiaita vuonna 2010), jotka olivat saaneet 2010 hylkäävän tk-eläkepääätöksen, olivat seuraavasta neljästä vuodesta vähintään kolme vuotta sosiaalietuuksilla (tt/pr/ku) saamatta kuitenkaan tk-eläkemyöntöä vuosina 2011–2014.
- Perhoniemen ym. 2020 käsikirjoituksen mukaan (ei vielä julkaistu): Mitä 300 sairauspäivärahopäivän jälkeen?: Väestötasolla olisi noin **2 700** henkilöä (18–60-vuotiaat) (sairauspäivärahan enimmäisaika täynnä ja tk-eläkehakemus hylätty 2012), jotka ovat saaneet työttömyysetuutta tätä vuotta seuraavana vuonna
 - Näiden tutkimusten määrittelyillä (eläkehylkäys määrittävä tekijä), voi karkeasti arvioida, että etuuskehään jääviä henkilöitä väestötasolla voisi **vuodessa** olla noin **1 500-2 700** (huom. Ikäryhmä yli 58-vuotiaat puuttuu). Sitä on vaikea lähteä arvioimaan, miten henkilöiden lukumäärä kumuloituu ajassa.
- Oivo ja Kerätär ovat omassa selvitystyössään (2018) päätyneet arvioimaan henkilömääräksi 6 600–7 500 vuoden 2018 tilanteen mukaan.

Aineistopohjainen tarkastelu aihealueeseen

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Aineisto

Aineiston rajaus:

- Sairauspäivärahan saajat, joilla on täyttynyt sairauspäivärahan enimmäisaika vuonna 2018. Lisärajaus: sellaiset sairauspäivärahansaajat, joiden statukseksi on tallennettu Kelan ratkaisutyön järjestelmään työtön työkyvyttömyyden alkaessa.

Aineiston sisältämät tiedot

- etuudensaajan ikä
- työkyvyttömyyden aiheuttanut sairausdiagnoosi (ratkaisujärjestelmään tallennettu ensimmäinen dg.)
- tieto työkyvyttömyyden yhtäjaksoisuudesta (K/E)
- työkyvyttömyyttä edeltäneen työttömyyspäivärahan maksaja (Kela / Työttömyyskassa)

Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet – rajaus: henkilön statukseksi on tallennettu Kelan ratkaisutyön järjestelmään työtön työkyvyttömyyden alkaessa

Vuosi	2014	2016	2018
henkilömäärä	2340	2377	2745

- Kelan tietokantaan tehdyn ajon mukaan 2019 enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneista 800 olisi ollut sellaisia, joilla enimmäisaika on täyttynyt uudelleen 24 kk:n kuluttua edellisestä enimmäisajan täyttymisestä ("jatkuva kehä").

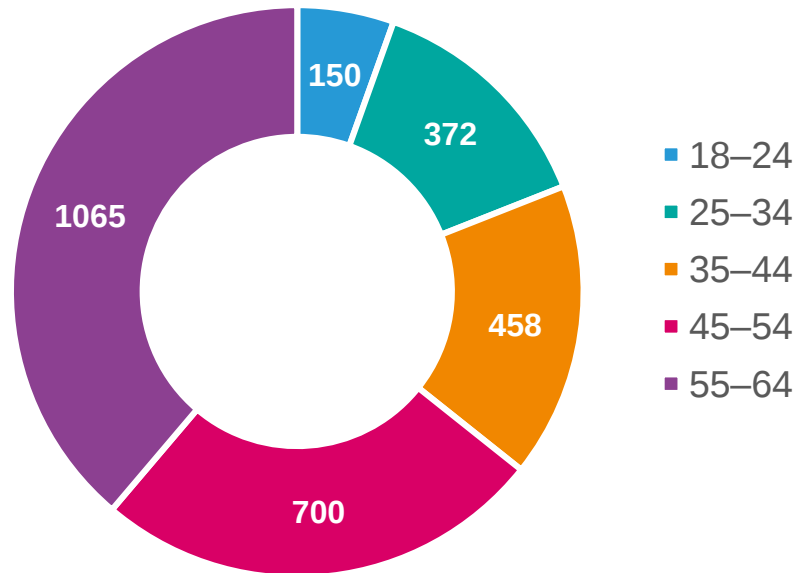
Aineistopohjainen tarkastelu: Työttömyystaustaiset enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet (2018)

Tarkastelun keskiössä vuonna **2018** sairauspäivärahan enimmäisajan saaneet henkilöt.

1. Tarkasteltavina näkökulmina lukumäärä, ikäjakauma, työkyvyttömyyden aiheuttanut sairausdiagnoosi, työkyvyttömyyden yhtäjaksoisuus ja työttömyysturvan maksaja.
2. Tilastollisen tarkastelun lisäksi henkilöiden ”sosiaaliturvapolun” kuvaaminen prosessien näkökulmasta.
 - Läpikäytiin aineistoon kuuluvista 75 tapausta (n 2 745). Näin oli mahdollista saada kuva henkilöiden etuusturvaan ja palveluihin liittyvistä tapahtumista ennen sairauspäivärahan hakemista ja sairauspäivärahan enimmäisajan täyttymisen jälkeen.
 - Tarkasteluun otettiin 15 henkilöä jokaisesta henkilöryhmästä (18–24-, 25–34-, 35–44-, 45–54- ja 55–64-vuotiaat).
 - Tarkastelu on tehty Kelan ratkaisutyö- (YHTE) ja asiakirjahallintajärjestelmissä (oiwa) olevien tietojen pohjalta, eikä sitä ole ulotettu siihen, ovatko etuusratkaisut menneet oikein tai arvioitu käytettävissä olleiden asiakirjojen sisältöjä.

Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet: *ikäjakauma*

Enimmäisajan saaneet 2018, n=2745,
rajaus: työtön työkyvyttömyyden alkaessa

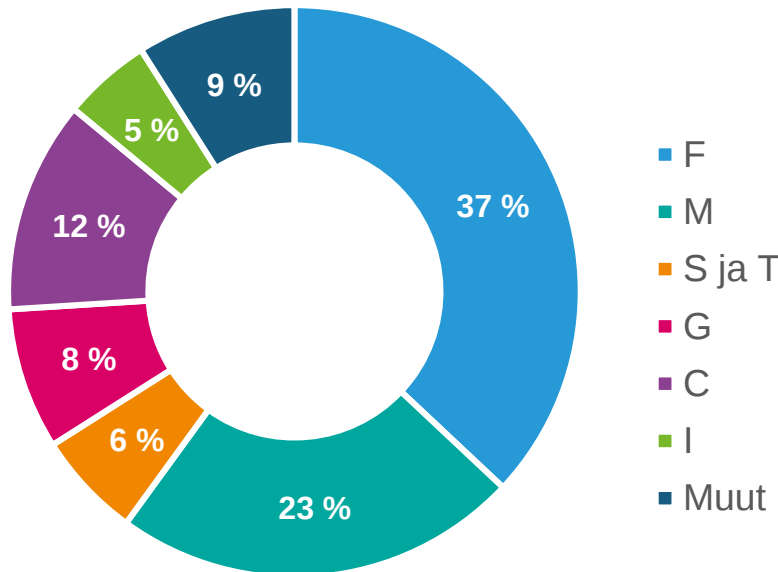

Painopiste 45+ henkilöissä (64,2%)
Alle 35-vuotiaita (19,0 %)

Huom. luvut esitetty
lukumääräisinä, koska ikäryhmä-
jaottelu ei ole samassa skaalassa

Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet: *sairausdiagnoosit*

Enimmäisajan saaneet 2018,
sairausdiagnoosien mukaan n=2745,
rajaus: työtön työkyvyttömyyden alkaessa

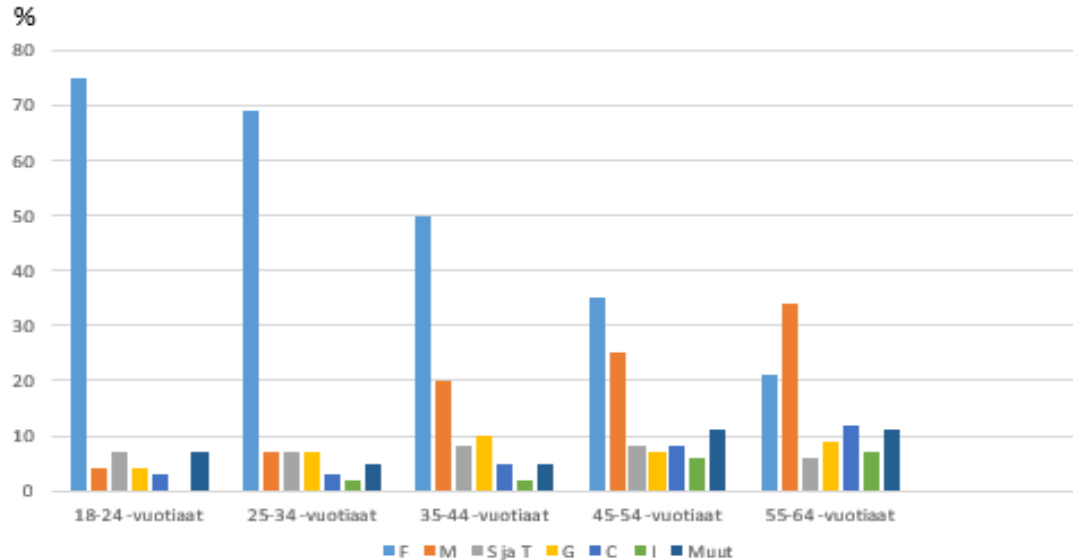
Mielenterveyden häiriöt ja
tuki- ja liikuntaelinsairaudet
kattavat 60 % kaikista.

Diagnoosit

A00–B99	Tartunta- ja loistauteja
C00–D48	Kasvaimet
D50–D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt
E00–E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet
F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt
G00–G99	Hermoston sairaudet
H00–H59	Silmän ja apuelinten sairaudet
H60–H95	Korvan ja kartiolisäkkeen sairaudet
I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet
J00–J99	Hengityselinten sairaudet
K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet
L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet
M00–M99	Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet
N00–N99	Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet
O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus
R00–R99	Muulla luokitattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolöydöt
S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset
Muut pääryhmät	(P00–P96, Q00–Q99, V01–Y98, Z00–ZBB, U00–U99)

Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet: sairausdiagnoosit ja ikäryhmät

Enimmäisajan saaneet 2018, sairausdiagnoosien mukaan n=2745, raja: työtön työkyvyttömyyden alkaessa, kaikki ikäluokat

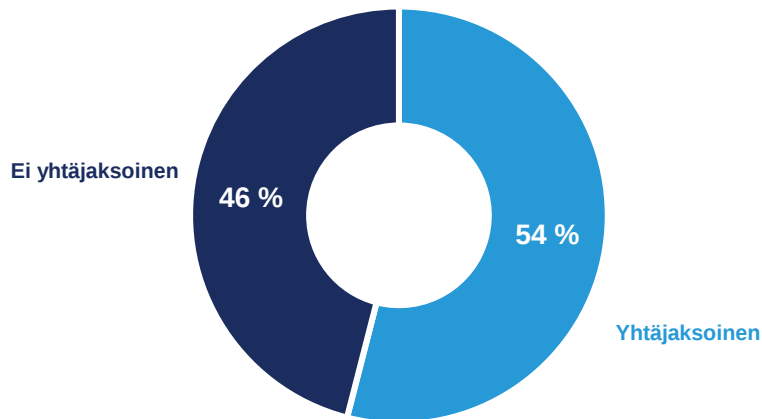
Alle 35-vuotiailla mielenterveyden häiriöt aiheuttamassa työkyvyttömyyden huomattavassa määrin.

Diagnoosit

A00–B99	Tartunta- ja loistauteja
C00–D48	Kasvaimet
D50–D89	Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt
E00–E90	Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet
F00–F99	Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt
G00–G99	Hermoston sairaudet
H00–H59	Silmän ja apuelinten sairaudet
H60–H95	Korvan ja kiertoläskkeen sairaudet
I00–I99	Verenkiertoelinten sairaudet
J00–J99	Hengityselinten sairaudet
K00–K93	Ruoansulatuselinten sairaudet
L00–L99	Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet
M00–M99	Tuki- ja liikuntalehtien sekä sidekudoksen sairaudet
N00–N99	Virts- ja sukupuolielinten sairaudet
O00–O99	Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus
R00–R99	Muulla luokitamattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolöydöt
S00–T98	Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset
Muut pääryhmät	(P00–P96, Q00–Q99, V01–Y98, Z00–Z99, U00–U99)

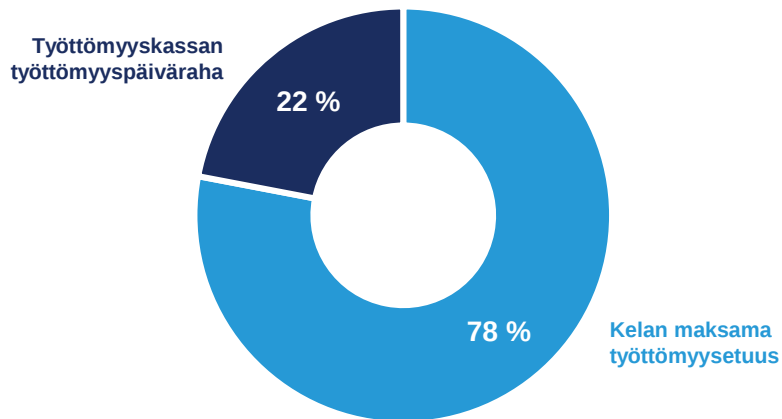
Enimmäisajan sairauspäivärahaa saaneet: työkyvyttömyyden yhtäjaksoisuus ja työttömyysturvan maksaja ennen työkyvyttömyyttä

Enimmäisajan saaneet 2018, työkyvyttömyyden yhtäjaksoisuuden mukaan jaoteltuna n=2745, raja: työtön työkyvyttömyyden alkaessa

Melkein puolet (46 %) työkyvyttömyyksistä on jaksottaisia.

Enimmäisajan saaneet 2018, työttömyysturvan maksajan mukaan jaoteltuna n=2745, raja: työtön työkyvyttömyyden alkaessa

Kelan maksama työttömyyssetuus huomattavassa roolissa.

Aineiston kuvailua ja henkilöryhmien tyypittelyä

- Seuraavilla dioilla on otoksesta esiin nousseet havainnot ja prosessien kulut jaoteltu tyyppeihin ja teemoihin, jotka lähtevät korostumaan etuuden saajilla.
- Lisäksi kuvausta on tehty ikäryhmittäin – erottuvatko ryhmät toisistaan sen mukaan, mihin ikäryhmään henkilö kuuluu.
- Huomattavaa on se, että tämän tarkastelun perusjoukko koostuu henkilöistä, joilla **työttömyystausta edeltää sairauspäivärahan enimmäisajan täyttymistä** (pitkittänyt työkyvyttömyys) ja on karkea poikkileikkaus heidän sosiaaliturvaan liittyvien prosessien etenemisestä. Nämä kuvaukset eivät siten edusta kaikkia sairauspäivärahaa hakeneita / saaneita henkilöitä.

Nuoret ja nuoret aikuiset (18–34-vuotiaat)	Aikuiset (35–44-vuotiaat)	Keski-ikää lähestyvät (45–54-vuotiaat)	Keski-ikäiset (55–64-vuotiaat)
Toimeentulo turvataan Kelan maksamilla etuuksilla (kutu, tt, totu, ay).	Toimeentulo turvataan usein Kelan maksamilla etuuksilla (kutu, tt, totu, ay). Mukana pieniä työeläkkeitä.	Toimeentulo turvataan Kelan maksamilla etuuksilla (kutu, tt, totu, ay). Työeläkkeiden rooli vahvistuu.	Toimeentulo turvataan Kelan maksamilla etuuksilla (kutu, tt, totu, ay). Työeläkkeiden rooli säilyy ennallaan.
Sairauspäivärahakautta seuraa joko lyhyehkö kuntoutustuki (6-12 kk) tai oikeutta työkykytuuteen ei synny.	Työkyvyttömyyttä edeltävä työttömyysaika pitenee. Opiskeluyritykset kariutuneet, pettymykset elämän varrella lisääntyvät.	Työkyvyttömyyttä edeltävä työttömyysaika pitenee edelleen (5-10 –vuotta). Henkilöillä paljon etuushistoriaa (työkyky ja toimeentulo).	Työkyvyttömyyttä edeltävä työttömyysaika pitkä (7-15 –vuotta). Useita sairauspäivärahan enimmäisaikoja ja työkyvyttömyyseläkehyökkäyksiä.
Motivaatioon ja elämänhallintaan liittyviä haasteita (vuorokausirytmä, ymmärtämättömyys, tiedon puute kypsymättömyys).	Elämänhallinnan ongelmat (riikinäinen perhe-elämä), kysymys muustakin kuin työkykyongelmasta (taloudellinen epävarmuus, päihdekäytön tuomat haasteet jne.). Työkyvyttömyyttä aiheuttavien sairauksien kirjo alkaa laajenemaan. Päihteiden käyttöä ei kuvata lausunnoissa.	Lähdetään vaatimaan hoitavalta taholta ”eläkelausuntoa”. Pitkäaikaisia mielenterveyden häiriöitä, kuluneisuutta, kramppaa ja vammoja. Ei kuitenkaan niin paljoa, että oikeuttaisi eläkkeeseen.	Ammattikouluttamattomuutta tai ”vanhentuneita” ammatillisia taitoja (=osaamisvajeita nykyhetken työelämävaateisiin). Päihteitten pitkäaikainen väärinkäyttö aiheuttanut alkoholisoitumista ja elimellisiä vaurioita (alkoholi).
Mielenterveyden häiriöt isossa roolissa (sosiaaliset pelkotilat, ahdistus, kiinnittymättömyys). Päihteiden väärinkäyttö (huumeet).	Erilaisia kuntoutusmuotoja ja – palveluja on tarjottu enemmän kuin nuoremmille ikäryhmille.	Kuntoutusmuotoja ja –palveluita tarjotaan ja tehdään enemmän. Haasteet alkavat kumuloitumaan, pettymyksen tunteet ja katkeroituminen kohoavat esiin.	Huomionarvoista se, että kun tähän ryhmään kuuluva henkilö ohjataan terveystarkastukseen, eläkeselvittelyyn tai muuhun kattavaan työkykyarviointiin ilmenee selkeitä näyttöjä työkyvyttömyydestä.
”Mitä minun pitäisi tehdä? Onko pakko?” -pohdinta.	”Mikä minusta tulee isona” -pohdinta.	”Tätäkö elämäni nyt oli. Epäonnistuin.” -pohdinta.	Syrjäytyminen, tyytyminen ”kohtaloonsa”. ”Tämä oli tässä” -pohdinta.

Tarkastelusta esiin nousevat tyypit / ”henkilöryhmät”

”Tuupattavat”	”Reppuselkään otettavat”	”Syrjäytyjät”	”Työkyvyttömät”
tiedon, taloudellisen tuen ja hoidon sekä kuntoutuksen tarvitsijat	tiedon, taloudellisen tuen ja hoidon sekä kuntoutuksen tarvitsijat, joilla myös haasteita useilla elämänalueilla (elämänhallinta, päihteet, taloudellinen epävarmuus)	tiedon, taloudellisen tuen ja hoidon sekä kuntoutuksen tarvitsijat, joilla kroonistuneita ja vaikeita haasteita useilla elämänalueilla (elämänhallinta, päihteet, taloudellinen epävarmuus) ja jotka eivät ole motivoituneita osallistumaan tukitoimenpiteisiin	tiedon, taloudellisen tuen ja hoidon tarvitsijat, joilla työkyvyttömyys kuvautuu (selvittelyjen jälkeen) ilmeisenä
nähtävissä haasteita työkyvyn kanssa, joihin mahdollisuus vaikuttaa aktiivisella hoidolla ja kuntoutuksella – hyvä mahdollisuus saada kierre katkeamaan	- nähtävissä haasteita työkyvyn kanssa, jotka pitkittymässä, joihin voidaan vielä vaikuttaa hoidolla ja kuntoutuksella - haasteita tunnistettavissa muillakin elämänalueilla (elämänhallinta, perhe-elämä, päihteiden käyttö)	- nähtävissä isoja haasteita työkyvyn kanssa, jotka kroonistuneet - muilla elämänalueilla olevat isot haasteet nähtävissä (elämänhallinta, päihteiden käyttö, katkeroituminen yhteiskuntaa kohtaan)	työkyvyttömyys näyttäytyy pysyväisluontoisena ja oikeus työkyvyttömyyseläkkeeseen syntyy (työ- ja toimintakykyä ei ole palautettavissa hoidollisin tai kuntoutuksellisin menetelmin)
antamalla tietoa mahdollisuuksista (koulutus, työllistyminen jne.) ja järjestämällä siihen saakka katkoton toimeentulon ketju - mahdollisuus kiinnittää henkilö työelämäpolulle kevyin toimenpitein	- tuen antamisen täytyy konkretisoitua – ei riitä kirjeitse tai puhelimitse annettu kertaluontoinen tiedottaminen - henkilöt tarvitsevat yli organisaatorajat ylittävää tukemista (hoitava taho, TE – palvelut, Kela, sosiaalitoimi jne.) - tarvitsee jonkun toimijatahon, joka on tukemassa vahvasti tällä polulla	- ei ole motivoitunut ottamaan vastaan apua / tukea - on tehnyt omassa elämässään valintoja, joissa yhteiskunnan tukimuodoilla ei ole roolia	työkyvyttömyyseläkkeen myöntäminen ja huolehtiminen siitä, että henkilön toimeentulo on turvattu ja hän saa kaikki tarvitsemansa palvelut ja tukimuodot.

18–24-vuotias

”Mitä minun pitäisi tehdä?”

”Onko pakko?”

Mielenterveyden häiriöitä

Elämänhallinnassa
haasteita

Päihteiden väärinkäyttöä

Koulunkäynnissä /
opiskelussa / opiskeluun
kiinnittymisessä ollut
haasteita

Sosiaalisia pelkotiloja,
ahdistumista

Perhetausta rikkonainen

25–34-vuotias

”Mitä minun pitäisi tehdä? Onko pakko?”

tai

”Mikä minusta tulee isona?”

Mielenterveyden häiriöitä

Elämänhallinnassa haasteita

Sairauspäivärahakauden
jälkeen ei oikeutta
työkykytuuteen

Sosiaalisia pelkotiiloja,
ahdistumista,
työelämään
motivoitumisessa haasteita

Epäonnistuneita
työkokeiluja,
uudelleen kouluttautumista,
ammatin hakemista

35–44-vuotias

”Mikä minusta tulee isona?”

Työkyvyttömyyttä aiheuttavien sairauksien kirjo laajenee ja sairaudet kroonistuvat

Työkyvyttömyyttä edeltävä työttömyysjakso pitenee

- ei olla oltu töissä
- opiskelut katkeavat

Sairauspäiväraahakauden jälkeen ei oikeutta työkykytuuteen

- toistuvat hakemukset

Ei pelkästään työkykyyn liittyviä haasteita

- perhetaustat
- taloudelliset niukkuudet, velat
- traumat
- pettymykset ja katkeroituminen
- elämänhallinta

Epäonnistuneita työkokeiluja, uudelleen kouluttautumista

- haetaan ammattia
- työllistymisen vaikeuksia

45–54-vuotias

”Tätäkö elämäni nyt oli?”
”Epäonnistuin.”

Työkyvyttömyyttä aiheuttavien
sairauksien kirjo laajenee
edelleen

Työkyvyttömyyttä edeltävä
työttömyysjakso pitenee
edelleen

- ei olla oltu töissä
5–10 vuoteen
- työllistymisen
mahdollisuudet ohenevat

Hoitavan tahon
mahdollisuudet tukea
hoidollisesti tai
kuntoutuksellisesti?

- kuntoutussuunnitelmat
- Kelan rooli?

Ei pelkästään työkykyyn
liittyviä haasteita

- perhetaustat
- taloudellinen epävarmuus,
velat
- traumat
- pettymykset ja
katkeroituminen
- syrjäytymisen uhka,
erakoituminen

Kuluneisuutta, erilaista
kremppaa,
lähdetään hakemaan eläkettä

Sairauspäiväraha-kauden
jälkeen ei oikeutta
Työkykyetuuteen (=eläke),
toimeentulon turvaaminen?

55–64-vuotias

”Tämä oli tässä”

Työkyvyttömyyttä aiheuttavien sairauksien kirjo laajenee edelleen

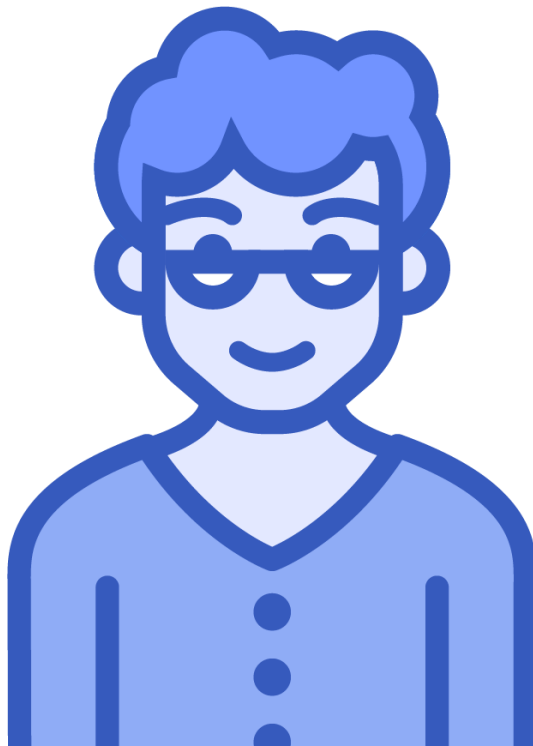
- sairaudet kroonistuvat ja vaikeutuvat

Työkyvyttömyyttä edeltävä työttömyysjakso pitenee edelleen

- ei olla oltu töissä 7–15 vuoteen
- syrjäytyminen työmarkkinoilta

Hoitavan tahon mahdollisuudet tukea hoidollisesti tai kuntoutuksellisesti pieniä

- terveystarkastukset, eläkeselvittelyt

Ei pelkästään työkykyyn liittyviä haasteita

- päihitteiden käyttö
- ammattiosaaminen ei vastaa nykypäivän vaatimuksia – realistinen mahdollisuus työllistyä?
- pettymykset ja katkeroituminen
- syrjäytymisen uhka, erakoituminen

Kuluneisuutta, erilaista kremppaa, lähdetään hakemaan eläkettä, työdytään toimeentuloetuteen

Sairauspäivärahakauden jälkeen ei oikeutta Työkykyetuteen (=eläke), toimeentulon turvaaminen?

Yhteenvetoa 1/2

- Tutkimusten ja selvitystöiden mukaan ”tosiasiallisesti työkyvyttömiä työttömiä” olisi etuuskehässä (sairauspäiväraha – työttömyysturva – sairauspäiväraha) vuositasolla mitaten noin 1 500–5 300.
- Siitä kuinka paljon heitä on yhteensä (= tosiasiallisesti työkyvyttömät työttömät”) ei ole tarkkoja lukuja saatavissa (Oivo ja Kerätär ovat arvioineet selvitystyössään heitä olevan vuoden 2018 tasossa 6 600–7 500).

Yhteenvetoa 2/2

- Aineistopohjaisen tarkastelun pohjalta on nähtävissä, että tähän joukkoon kuuluvilla henkilöillä on hyvin usein haasteita useammalla elämäntilanteella. Heidän tukemisensa tulisi koostua toimeentulon turvaamisesta ja palveluiden oikea-aikaisesta sekä saumattomasta järjestämisestä, joka edellyttää monialaista osaamista ja palveluja.

Aihio etuus- ja palvelupolun kuvaamiseen

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Esimerkki: Nuori 18–34-vuotias

Vaikuttavat tekijät

- Perhe
- Ystävät
- Koulutus
- Työhistoria
- Elämäkokemus
- Arvot

työn,
työttömyyspäiväraha,
toimeentulotuki

- koulutustausta vähäinen
- työhistoria olematon
- oma näkemys tulevaisuudesta hämärän peitossa

työkyvytön,
sairauspäiväraha

kuntoutus,
kuntoutusraha

työkyvytön,
sairauspäiväraha,
enimmäisaika

Työkyvyttömyys-
eläkehakemus hylätään,
työtön – työttömyyspäiväraha

- mielenterveyden häiriöt aiheuttavat edelleen työkyvyttömyyden
- työ- ja toimintakykyyn liittyvät haasteet pitkittyvät
- pelkotiloja, ahdistuneisuutta, epätietoisuutta, jaksamattomuutta,
- aloitekyvyttömyyttä ja riippuvuustiloja

- ammatillinen kuntoutusselvitys,
- tarkastellaan kuntoutusmahdollisuuksia ja selvitetään kokonaistilannetta
- työkyvyn kanssa edelleen haasteita

- mielenterveyden häiriöt aiheuttamassa työkyvyttömyyttä
- elämäntilannassa haasteita (vuorokausi-rytmi, perhesuhteet, päihteiden käyttö ja riippuvuudet)
- hoitosuhde perusterveydenhuoltoon (psykiatria, MTT)

- työkykyetuus katkeaa – huoli toimeentulotuesta
- edelleen työ- ja toimintakyvyn alenemaa
- kuntoutuksellisen tukemisen jatkumo vaarantuu
- siirryttäessä pelkää toimeentuloa turvaavalle etuudelle

Tilastoja

Parlamentaarinen komitea
Parlamentarisk kommitté

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Sairauspäivärahatilastot 1/4

2019

Sairauspäivärahan saajat ja maksetut etuudet

	Saajien lukumäärä	Maksetut etuudet (€)	Korvattujen päivien lukumäärä	Etuus keskimäärin (€/pv)	Korvatut päivät keskimäärin (kpl/saaja)
Kaikki	304 146	819 926 488	15 196 868	53,95	50
Palkansaaja	236 642	596 055 966	9 285 756	64,19	39
Yrittäjä, maanviljelijä, elinkeinonharjoittaja	19 269	56 692 753	1 044 944	54,25	54
Apurahan saaja	155	428 636	8 384	51,13	54
Työtön	35 736	128 873 593	3 347 659	38,50	94
Opiskelija	9 341	25 497 170	828 299	30,78	89
Muussa toiminnassa	8 116	24 314 633	680 881	35,71	84

Sairauspäivärahatilastot 2/4

2019							
Sairauspäivärahan ratkaisut							
Status Työtön							
Ratkaisujen lukumäärä		Hylkästen ja myöntöjen lukumäärä	Hylkäys yhteensä	Työkykyhylkäys	Muu hylkäys	Myöntö	
Kaikki	Kaikki	79 016	14 079	6 713	7 366	64 937	
	16-19	911	139	35	104	772	
	20-24	5 666	866	279	587	4 800	
	25-29	6 394	1 030	408	622	5 364	
	30-34	6 680	1 175	501	674	5 505	
	35-39	7 504	1 419	657	762	6 085	
	40-44	8 137	1 480	749	731	6 657	
	45-49	8 895	1 733	898	835	7 162	
	50-54	12 785	2 389	1 227	1 162	10 396	
	55-59	15 198	2 839	1 466	1 373	12 359	
	60-64	6 807	997	493	504	5 810	
	65-67	39	12		12	27	

Sairauspäivärahatilastot 3/4

2019

Sairauspäivärahan ratkaisut

Status: **Työtön**

Ratkaisujen lukumäärä	Hylkäysten ja myöntöjen lukumäärä	Hylkäys			Myöntö
		Hylkäys yhteensä	Työkykyhylkäys	Muu hylkäys	
A00-B99 Tartunta- ja loistauteja	439	75	14	61	364
C00-D48 Kasvaimet	2 506	192	39	153	2 314
D50-D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät muut verisairaudet	154	32	23	9	122
E00-E90 Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet	916	217	121	96	699
F00-F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	31 453	5 364	2 851	2 513	26 089
G00-G99 Hermoston sairaudet	3 564	627	341	286	2 937
H00-H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	544	75	29	46	469
H60-H95 Korvan ja kiertolisolun sairaudet	166	49	23	26	117
I00-I99 Verenkierroelinten sairaudet	2 873	396	189	207	2 477
J00-J99 Hengityselinten sairaudet	1 304	398	102	296	906
K00-K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	2 175	282	95	187	1 893
L00-L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	685	161	49	112	524
M00-M99 Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	20 281	4 177	2 254	1 923	16 104
N00-N99 Virtsa- ja sukupuolielinten sairaudet	601	86	10	76	515
O00-O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	487	75	8	67	412
R00-R99 Muualla luokittelemattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavuudet	921	270	118	152	651
S00-T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	9 352	1 286	372	914	8 066
Muut pääryhmät (P00-P96, Q00-Q99, V01-Y98, Z00-Z99, U00-U99)	506	231	72	159	275
Tieto puuttuu	89	86	3	83	3

Sairauspäivärahatilastot 4/4

2019

Sairauspäivärahan saajat ja maksetut etuudet

Status: Työtön

	Saajien lukumäärä	Maksetut etuudet (€)	Korvattujen päivien lukumäärä	Etuus keskimäärin (€/pv)	Korvatut päivät keskimäärin (kpl/saaja)
A00-B99 Tartunta- ja loistauteja	258	433 256	11 173	38,78	43
C00-D48 Kasvaimet	1 542	6 037 768	142 911	42,25	93
D50-D89 Veren ja verta muodostavien elinten sairaudet sekä eräät immuunimekanismin häiriöt	88	260 849	6 725	38,79	76
E00-E90 Umpierityssairaudet, ravitsemussairaudet ja aineenvaihduntasairaudet	492	1 384 421	38 909	35,58	79
F00-F99 Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt	14 770	54 041 425	1 471 483	36,73	100
G00-G99 Hermoston sairaudet	1 936	7 217 501	181 347	39,80	94
H00-H59 Silmän ja sen apuelinten sairaudet	346	777 909	18 842	41,29	54
H60-H95 Korvan ja kiertolisäkkeen sairaudet	80	193 692	4 563	42,45	57
I00-I99 Verenkiertoelinten sairaudet	1 621	6 165 963	152 919	40,32	94
J00-J99 Hengityselinten sairaudet	662	1 493 383	40 425	36,94	61
K00-K93 Ruuansulatuselinten sairaudet	1 251	2 427 716	60 168	40,35	48
L00-L99 Ihon ja ihonalaiskudoksen sairaudet	330	773 292	20 223	38,24	61
M00-M99 Tuki- ja liikuntaelinten sekä sidekudoksen sairaudet	8 751	33 079 802	825 930	40,05	94
N00-N99 Virts- ja sukupuolielinten sairaudet	390	600 412	15 072	39,84	39
O00-O99 Raskaus, synnytys ja lapsivuoteus	282	295 904	7 819	37,84	28
R00-R99 Muualla luokitattomat oireet, sairaudenmerkit sekä poikkeavat kliiniset ja laboratoriolöydökset	478	1 163 034	29 689	39,17	62
S00-T98 Vammat, myrkytykset ja eräät muut ulkoisten syiden seuraukset	4 468	11 892 091	301 136	39,49	67
Muut pääryhmät (P00-P96, Q00-Q99, V01-Y98, Z00-ZBB, U00-U99)	194	634 251	18 303	34,65	94
Tieto puuttuu	3	921	22	41,84	7

Kuntoutuksen tilasto

Koko maa, Aika: 2019

[illegible]

Kelasta annetut kuntoutustuki / työkyvyttömyyseläkepää tökset 2016

		Toistaiseksi myöntöjä (tke)	Määräaikaista myöntöjä (kutu)	Hylkäyksiä / lkm/%
Uudet työkyvyttömyyseläke- pää tökset	20 036	4 952	6 758	8 326 / 41,6 %
Kuntoutustuen jatkopää tökset	21 118	2 822	17 129	1 167 / 5,5 %
Työttömänä tai työelämän ulkopuolella (sis. opiskelijat ja kotiäidit) viimeiset 5 vuotta olleet				
Uudet työkyvyttömyyseläke- pää tökset	8 261	2 378	2 743	3 140 / 38,0 %

Vuonna 2016 Kelan antamista uusista työkyvyttömyyseläkepää töksistä 41,2 % taustalla oli vähintään 5 vuotta jatkunut työttömyys tai epäaktiivisuus työmarkkinoilla (suunnittelija Mikko Nevalainen, Kelan tk-ratkaisukeskus).